

БЕРДО

ВІРА ВОВК

РІО-ДЕ-ЖАНЕЙРО

2019

ОБКЛАДИНКА:ВВ

Авторка послуговується правописом Г.
Голоскевича.

Усі права застережені.

I. МІСЯЧНІ ЗМІННІ ЛИЦЯ

MINNETRANK

Ми п'ємо з чаші Грааля цей напій,
Де гріх і святість з'єднані у людськім.

Нас б'ють громи,
Нас заливають тучі,
Карають землетруси й лихоліття...

А потім усміх сонця золотить,
Тінь явора втирає піт чола
І мозолям дарують урожай.

ЕКСТАЗА

Під голими зорями ми сплелись,
Як хміль з лозою,
І п'ємо кров, як червоне вино,
З одної чари.

Слухаємо, як росте подвійне биття
Шаленого серця,
Щоб у зеніті розлитися жилами
Червоним вином.

МАРЕННЯ

За марення
Ми розп'яті на перехрестях,
П'ємо цикуту з чари,
Наче старе вино.

Посеред темені
Шукаємо хати,
Де в шибі рясніє яблінка
Й очам світить мак.

Далеко від рідних порогів
Мучить кошмар,
Тільки в обіймах уяви –
Омріяний сон.

ЖАТВА

Наш світ – непізнаний жбир,
У жмурах незнаних – ріка.
Залишмо у жадному серці
Жариво юного дня.

Хай жаско палить жарота,
Хай жереб стане жеглом,
У світі, що крутиться жужмом,
Хай жатвою стане любов!

ЧАЙКА

Берегулька мілкого потоку
Не лине чайкою над глибиною,
Де простір – обрус морів,

Не оплакує його жмурів
У відлиску ранніх вогнів
І відляску давніх коляд...

Бо доля чайки –
Ховати під білим крилом
Чорний біль світу.

ПАМ'ЯТЬ

Я не можу забути
Обіймів дикого вітру,
Що понесли мене
На край усесвіту.

Я не можу забути
Цимбалів рвучкої річки,
Ні церковці зі скрипучим порогом,
Ні шемору молитов
У капличці на роздоріжжі.

Це ласка любовної пам'яті
На вічні віки.

АМАРАНТ

Коли замріє цей безвідрадний день,
Дивлюсь на широке болоння,
Аж на обрію появиться
Жарево першої зірки.

Чому цей смуток,
Коли я в сукні з грезету?
Чи деревач точить стовбур?

Чому ці сльози
У дожданні безкраю ночі,
Коли в моїм квітнику
Росте амарант?

ПРОБУДЖЕННЯ

Зарожевіла зоряниця,
Молодий ранок, мов іскриш,
Горить над океаном.

Треба втопити
Цей замут почувань,
Цю змору ночі.

Хай зелень дерби
Покриє згарище журби
І з попелу зніметься вгору
Вітистий явір.

НЕЧАЙНО
(Р.Г.)

Серед веремії життя
Не помічаєш,
Коли починає дереніти земля,
Червоніти вишник,
Вівсище зеленіти,
Аж нечайно в загаю
Защобечуть коси й дрозди
Й тебе візьме в обійми
Стоголоса, стобарва весна.

Так підступно знічев'я
У відсутності калавура
З кастетом на пальці,
Коли твоє серце без броні
Й рука без гострого списа,
Увінчане розмарином,
Надходить кохання
І з насміханням витязя
Бере собі бранку в ясир.

СВІДОК
(Т.К.)

Ти – один з королівських воїв,
Що через століття zostали
Дати свідоцтво про велич
Храму з незрячими вікнами,
Поломаних частоколів,
Церков без іконостасів,
Кирилівських епітафій
З трираменними знаменами...

Ти покликаний відчитати любовно
Ненаписану Євангелію
Цій забутій країні
Оленів, дятлів і вивірок
У пралісах і на кручах,
Де беззірними ночами
Буг бугаєм реве,
Аби підняти в нашій пам'яті
Горду корону Данила.

КРАСА

Я – без броні перед красою,
Безвік любитиму кеновар вечора,
Ранній лет гелі у глею неба,
Й зорітиму залюбки бердика на рукаві.

Вслухатимусь з безкраєм туги
У відголос пісні на косовиці,
І заховаю стукіт гедлика та крик гаврана
У відтуліні серця.

Усе прекрасне
Димовиком майорить
І в спомині розносить пахощі,
Наче лев'ядь.

ПЕРЕВТІЛЕННЯ

Як прийде час чарівних перевтілень,
Я буду раннім оком ратаєві
І жайворонком – свіжим скибам.

Полудньої години, в час дозвілля,
Стану роменом у косі русявій
І полум'яним маком на крисані.

А ввечері почую голос дзвона
І, як вишивана хмаринка,
Полину золотими небесами...

ДОСВІД

Я набула досвіду,
Що не треба приймати наказів,
Ні вірити, не перевіривши.
Треба роздумувати...

Кожен павун бажає цісарства:
Навколішках падає перед тобою,
Вживає різного способу,
Щоб добитися твоєї уваги,

А потім об'являється очевидним,
Що сажотрус – не млинар.

САГА

Чи мені призначено
Сидіти на тагані, віщувати
Й молитися, не відаючи долі?

Ця сага днів
Не наводить на радість
Гуляти чабарашок чи халяндр
В зеніті жорстокого сонця.

ШАРМАНКА

З весною
Ярують поле, річка й ліс,
І з якотом паруються лебеді.

Стоїть явірниця в намисті,
Як княжна в увиді.

На вулиці шарманка грає,
І навчена папуга
Тобі з коробки вибирає
Рожеву картку.

БІЖДЕРЦЕ

Підемо вкупі в глибокий праліс
Шукати наше біждерце,
Не ждатимемо погідного верем'я
Ні оберемка надії.

Не ждатимемо ревіту щастя. –
Самарно воно не існує,
Віхоть вітрила його змітає,
Мов порошок з деліни.

Приймемо без хандри наше призначення
В юзі чи в облії долі,
Візьмемо в тайстру погідну пісню
Й вірші про вічне кохання.

ЯСНОВЕЦЬ

Радій, коли зеленіють гілки
Черешні й яблінки,
А в твоїй душі розцвітає
Ясновець!

Умій плекати небесну дань,
Обвивати старанням,
Щоб не замерзла в шержені
Бутлявих днів.

ПРИСУТНІСТЬ

Любов – це присутність,
Коли вмирають усі квіти в саду
І клонить голову
Порожнє колосся на полі.

Вона – постійно з тобою,
Коли відпливають усі ріки
І відлітають усі птахи в вирій,
Щоб не повернутися.

НЕЗДІЙСНИМА МРІЯ

Ми ще підемо разом
На заквітчану зіллям вершину,
Ще приймемо Святе Причастя
Зі скельного джерела.

Порозстелюється для нас
Конюшина чотирилиста
А під голови – сніжно-біла
Достигла на час кульбаба.

Ми прокинемося окрилені
На подіб'я орлів і соколів,
Та полинемо згори оглядати
Наш світлом замаєний край.

ТУГА

Я тужу за горами та яругами.
За раленим полем,
За кучерявою річкою,
За ярником і шугою,
За обкісками й обжинками,
За колядою й гагілкою,
За ягіддям на краю ліса,
За печерицями й козарями,
Та нашими юними мріями
Під ліхтарнею молодика-місяця.

ТРИЄ ЦАРІ

Коли три мудреці зі Сходу
Понесуть Новорожденному Йсусу
Свої багаті дари,
Понесемо теж ми за ними
Наші розкришені мрії
Й нездійсниме кохання,
Без закидів і вимог перетворені
В плодючий сад і квітник,
Хай пахощами обкурюють
Усе довкілля.

ЇЗДЕЦЬ НА МИСЦІ

Ти їдеш до мене
На гуцульському конику
З хлядрівки на мисці,
У рожеву мрію закутаний.

Інші кажуть, що то – чмана,
Але я знаю, що то – Іванко,
Бо не боїться свяченого зілля,
Що на Купала збиране.

Вони не знають, яку потугу
Має вірне кохання,
Що перестрибує, навіть на мисці,
Усі тарапати наяви.

ІНДОР

Не напушуйся, індоре!
В павича – більше краси!

Самохвальство не заховається
Звеличанням інших тварин,
Де дискретно подані вісті
Про власні заслуги й діла,
Щоб для себе у жар розпалити,
Де чичмаря, холод і мла...

РОЗТРАТНИК

Це не вперше, що ти забуваєш
Про час сінокосів і жнив...
Жалієшся, що заржавілий серп,
Що коса не наклепана.

Їздив по базарах,
Добув собі півнів і свищиків,
А не дурбака до нагострення,
Не бруса до клепання.

Святкував перед часом
Обжинки й обкіски,
А тепер чекаєш,
Щоб хтось тебе виручив
У час найбільшої скрути
На полі, ниві й городі.

ЩАСТЯ

Прошу всіх святих,
Аби надіслали ялий день
З любовною усмішкою
І щирим словом.

Насправді нам не багато
Треба до щастя.
Слід позбутися лиш панегіриків
На власну адресу.

ОБЛАКИ

Нам треба поспішати,
Як довго цвіте резеда,
Бо час – рвучкий водоспад,
Не почекає.

Ще слід попідливати
Вазоники на веранді,
Написати одного листа
Й залишити накип своїх надбань
У шухляді.

А потім звечера можна
Оглядати мандрівку облаків,
Аби замріяно разом
Понестися світами...

ЛИЦАР

Ти не думаєш про свій замок,
Тільки про князівство,
Волієш нарінок Десенки,
Ніж монети.

Ти – самовид подій,
Твоя домена – обіймище світу,
Бо твоє знамено – не яструб,
А білозор!

КЛЮЧ СВЯТОГО ПЕТРА

Ключ Святого Петра з ікони
Окриленим відкриває
Зачинену браму Вселенної
У небеснім розмаю.

Крилаті згори оглядають
Усі таємні закутини,
Нездійснені серця мрії,
Ума заховані задуми.

Обвиті надземною радістю,
Втішають душі наснагу,
Сім'ям кульбаб летівши
Серед тайфунів часу.

ПОТІХА

Не жалюся на надсаду,
Тавро Божих вибранців,
Ні на накладжу турбот на чоло,
Бо Господь їх візьме до себе
На Пасху або Панагію.

Тим часом мене потішають
Веселими самоїлками
Горлиця на карнизі
Й кенар на релі звислої папороті
В супроводі цикади
На акації біля вікна.

ХРЕСТИК

Чи відаєш ту країну,
Де дятли коням кують підкови,
Де ведмідь збирає дівчатам малини,
А яструб їм лущить горіхи?

Де потомків викохують
Бриндзя і коломийки,
Щоб росли, як смереки?

Доля не завжди кладе
Барасулі їм до колиски,
Але не забуває про хрестик
З мосяжної зґарди.

ВІНШУВАННЯ

Хай твоє обійстя бережуть
Святий Микола в золотій макітрі
І Свята Катерина рожеволиця
З гілкою й колесом з воза.

Хай твоє серце охороняє
Від чарів мольфара
Березове клечання
На Купала в Тюдєві свячене!

ПАТРИЦІЯ КИЛИНА

Чарівна Патриція Килина
З волоссям до п'ят поетеса
Була щедрою hostess,
Писала українською про тореадорів,
Співала гортанних степових пісень,
І на підніжжю Андів перетворилася
В метелика Morpho Aega Cytheritis,
Що майорить на постійному небі
Краски блавату.

ПОДЯКА

Як мине буря усієї грижі,
Відплинуть чвалі всіх турбот,
Як віхоть вітру вимете
Останню порошину болю,
І воротило дня підійме твою радість,
Підемо над став по умич
Для Богородиці в капличці
Й напишемо їй чудовий вірш подяки
За піклування нашими негараздами.

СТЕПОВІ КВІТИ

Ті, яких завчасу
Забрала жорстока фая,
Цвінуть безсмертниками на ниві,
Незабудьками над потоком
І любистком у полі.

Так кажуть святі отці,
Те відають матері й дівчата,
Що залишилися без вінця.

ГЕРОЙ

Він мчить без сідла на огирі часу,
Тримається гриви й зоріє лиш ціль
Серед пітьми беззірної ночі.

Він марить про благо своєї землі
З дарами небес, политими кров'ю і потом.

Власна заслуга – за межами серця.

ПОВИННІСТЬ

Ми не можемо жити весь рік у м'ясницях,
Як неоране поле жде сил молодих!
Над недеями рано кружляють соколи,
Щоб з вершини зустріти соняшний лик.

Перейдімо урочище й драговину,
Де чекають мозоля й мозіль юних рук.
Треба потіти на нашому полі,
Щоб віддячили обжинки й макотрус.

ХЛІБОВЕЦЬ

Щоб зеленіла урма й поле родило,
Щоб Господь ущедрив добром,
Слід щедро ділитися з другими.

Не чучверіти бездільно
Й не циндрити блага небес,
Бо не кожному росте хлібовець
Перед вікнами.

ЗВІТ

Колись доведеться дати звіт
Про хартію, що ми сповіщали життям,
Про діяніє, незаписане в книгах,
Про те, що було нам фетишем і знаменом.

Це буде звіт у найвищому суді,
Без промовчвань і без красномовства.
Щойно тоді ми узріємо себе нагими,
Як у раю, перед оком Спасителя.

II. П ИСУЛ ЬКИ ДЛ Я ДРУЗІВ

ВІРШ
(В.С.)

Аби вжеребився вірш,
Треба мотиву й нагоди,
Щоб він був дощаду потребою,
Не виметом чиєїсь фантазії.

Не смакує зелений плід,
І поет – не насильник знебеснених слів,
Особливо тоді,
Коли вірш – про кохання.

ЕФЕМЕРИДА
(А.К.)

Часом палке кохання –
То одноденка-мухариця,
І деяка божба,
То тільки – буфарада!

Часом оправдання –
То – тільки вивертка,
Щоб не залишитися без вигіддя,
Без викрутня з турбот щодення.

При всій посвяті
Чийсь воляном не конечно бути!

ВІРНІСТЬ
(Я.К.)

Кохання – то ватра потужна,
Що палає й гасне по Божій волі
У серці вибранця.

Але вірність – то людський дар
Перед престолом Усевишнього
На все життя
У радості й сумі.

ОСТОРОГА
(О.С.)

Слід берегтися любовних стріл
З амбразури розтратника своїх почувань.

Слід перевірити його благочестя
Ще перед присягою на антимінс
У сьайві святих ікон.

Краще зломити перше звено,
Ніж за собою тягнути ланцюг
Жалю й розчарувань.

СЕРЦЕ
(І.Г.)

Ні таран, ні зброя
Не здобудуть твердині,
Що спускає свій висний міст
Тільки власному князю.

Ні ключ, ні витрих
Не відчинять скарбниці,
Що самохіть отвиряється
Перед серцем.

ВИБІР
(Я.К.)

Ти любиш літавиці ляси,
Не глибоку мою маркоту.
Волієш слова, як брезкульки,
Ти – не воїн, не лицар-комтур.

Я не марю, як ти, про узгіддя,
І байдужий мені колодій.
Розійтися на цім роздоріжжі?
Чи упасти в високу траву?..

БЕРДУЛЕЦЬ
(І.О.)

Як зацвіте бердулець,
Кохайтеся в горах,
У колибі на заліску
Чи хоч у високих травах,
Хай серед жаги
Вільха править за віяло.

Любіться безчасно,
Навіть у комиші над потоком
Перший і вторинний раз,
Докорінно,
Дорана.

МАЙВА
(Ю.Г.)

Ти – не бджола з тієї борті,
Що допадається ласки,
Але не умертвлюй почувань
І не перетворюй у конвалії
Червоних, як кров, троянд.

Постели на спогад зелений дерен
Й завісь майву на вежі храму,
Де в чародійні хвилини
Лунали екстенії кохання.

УТЕЧА
(І.О.)

Вам здалася б якась
Гуцульська колиба,
Або сакля кавказька,
Щоб утекти від підозр і додумувань.

Де тільки вітер
Грається кульбабами
І звірі приходять
Взяти собі лакоминку з долоні.

Природа не оскаржує,
Ні на кого не показує пальцем,
Лиш дарує радість і мир.

ЛЯМПАРТ
(О.С.)

Ти – не біглець життя,
Що має схильність до мелянхолії,
І не метнешся в заводи,
Як загудуть кимвали й накри,
Аби гуляти з будь-яким гіпопотамом
Дзвенячої кишені.

Бо в тебе не умі – лямпарт!

ДИВО
(Н.Г.)

На окраїнах Вселенної
Думаєш і роздумуєш,
Серце переливається
На подіб'я повної чари.

Святкуйте всуміш
Крізь простір і час.
В обіднілому світі
Вам дано диво любови.

ФАНФАРОН

(Я.К.)

Ти – пажера на дівчаток!
Яруеш, як тільки узрієш
Якусь світлячку, що навмлівіч
За якусь фрашку згодиться
Піти з тобою до господи
«Тисячопершої ночі»!

Уважаєш за одоління
Твоєї чоловічої ваби,
Як довкола тебе танцює
Ціла фраґата дівчаток,
Ласих на срібний ковток
Чи коробочку рахат-лукуму.

Чи то – звитяга?

ПАЛОМНИК
(В.С.)

Я думаю, що твій кавалір
Не паломник до серця,
А до вареників зі сиром
І до смачних дерунів твого столу.

Коли має тебе
За наївну пастушку віршів,
Щоб у сараю уводити,
Будь здатна закінчити фаццою
Феєрію любовної коломийки.

ХАНЖА
(Я.К.)

Не будь ханжею, мій друже!
Кидаєш намік про свою самотність
І свої потреби,
Аби хтось тебе пригорнув
І позбув клопоту.

Справжній мужчина – самобутній,

Шукає тільки нагоди,
Аби прислужитися
Або зробити приємну несподіванку
Своїй вибранці.

ДІРЯВИЦЯ
(Р.Г.ї)

Любов – не ясир, не облуда,
Не манія хвороблива,
Це – брама отверта на празник,
Велична святкова хвилина.

Не забудь, що в долоні тримаєш
Найніжніше з усіх павутиння.
Уважай, щоб його не роздерла
Одчайдушна, бездушна бриза.

Бо ніякий чаклун не зуміє
З дірявиці серед начиння
Зробити весільну чару,
Яку обіцяла гостина.

ДІДЬКО
(Р.Г.)

Це звісне всім: Не завжди чорт –
Моторошний, рогатий, хвостатий;
Часом він – дурундас-чепурун,
На спідниці ласий.

Це чучело легеня чорнобриве,
Щоб його пожаліли,
Бреше, що воно – самотуха-харпак
На світі білім.

Воно повне вдаваних церегелів,
За юнками убігає.
Слухати пустих теревенів –
Дідьчі звичаї.

Слід берегтися такого франта!
Це – моя осторога:
Не довіряй дідькам чорнобривим
Біля твого порога!

КОМЕНТАР
(В.С.)

Звісно, що в дідьків бувають
Різновиді звички,
Між іншими, заглядати дівчатам
Під спіднички.

Видно, власні дружини тримають їх
«На голодному хлібі»...
І невдахи шукають на потіху собі
«Алібі».

БЕРДО
(Т.К.)

Ти сидиш у задумі
З журбою підпертим чолом...

Навірки долі
Глянь ясно в очі
Цього маркітного дня,
Хай вітер розвіє туман!

Не здаваймося землетрусам
Та постійно нагадуймо,
Що бердо, яким тчемо наш килим, –
Перо!

ПОЯСНЕННЯ РІДКІСНИХ СЛІВ

- жатва: жнива
- жбир: нива поросла кущами
- жегпо: розпалене залізо
- жереб: доля
- жариво: розжарене поліно
- крутитися жужмом: безумно ворохобитися
- берегулька: дика качечка
- грезет: брокат
- деревач: жук, що точить дерево
- змора: тяжкий сон
- ікриш: колчедан, кобальтова ринь
- вітистий: галузистий, рясний
- замут: хаос
- веремія: хаос, безлад
- дереніти: заростати травною
- кастет: перстень до битви
- дерба: низька трава, травник
- калавур: озброєний охоронець
- гела (гелла): орел
- глей: синя глина
- кеновар: цегляста барва
- бедрик : зозулька, бабрун
- гедлик: дятель
- димовик: гірський криштал
- лев'ядь: ляванда

- чабарашка: давній український танок
- халяндра: циганський танок
- павун: павич
- увид: з'ява
- біждерце: дерево життя («Боже деревце»)
- верем'я: погода
- самарно: правдоподібно
- делина: долівка, комірка
- юга: тепла мряка
- облій: розморожений сніг, відлига
- тайстра: гуцульська торба через рам'я
- яновець: рід гвоздика
- шержень: наморозь
- бутлявий: порожній
- ралений: ораний
- падкати: жалітися
- сага: затока зі стоячою водою
- таган: триногий стільчик (для Сивілли)
- сажотрус: коминяр
- ярник: підсніжка
- шуга: перший сніг
- якіт: гамір
- явірниця: порічка
- ревіт: рев, прибій
- хандра: поганий настрій
- хлядрівка: узор на кераміці
- чмана: мара
- трапати: труднощі

- індор: індик
- дурбак: прилад до гострення коси
- накип: осад
- домена: обшир посілости
- ужар: жар
- чичмаря: дрібний дощ
- ялий: гарний, милий
- нарінок: рінь
- білотор: сокіл
- барасуля: старовинна скляна, мальована
намистина
- зґарда: гуцульське намисто з мосяжних
хрестиків
- грижа: гризота
- чваля: велика морська хвиля
- умич: водна лілея
- фая: буря в горах
- недеї: пустошні, високі гори
- хлібовець: «хлібове дерево» (росте в
Бразилії)
- урма: пасовисько
- чучверіти: нидіти
- дощаду: зовсім, цілковито
- ефемериди, мухариця: муха-одноденка
- буфарада: самохвальство
- волян: м'ячик до пілکیدання ракетою
- літавиця: непутяща дівчина
- витрих: відмичка

- маркота: журба
- брезкулька: дзвіночок, калатальце
- комтур: лицар релігійного ордену
- узгіддя: добробут
- колодій: перший день м'ясниці
- бердулець: рододендрон (типічний карпатський кущ)
- майва: хоругов
- лямпарт: леопард
- біглець: утікач
- накри: бубни
- взаводи: не перегін, швидко
- фанфарон: хвалько
- пажера: людоїд
- навмлівіч: не зволікаючи
- фрашка: дрібниця
- фрагата: моряцька залага
- ковток: кульчик
- фацка: поличник
- ханжа: фальшивий святець, брехун
- дірявиця: друшляк
- урочище: пограниччя
- драговина: мочар
- м'ясниці: карнавал
- бриза: морський легіт
- бердо: ткацький гребінь
- маркітний: клопітливий
- дурундас: комік

- харпак: бідолаха
- церенґелі: удавані церемонії
- мозоля: труд
- воротило: підіймач
- франт: фертик

(Джерело: Українсько-німецький словник
Зенона Кузелі та Ярослава Рудницького,
Берлін, 1943).

З М І С Т:

І. МІСЯЧНІ ЗМІННІ ЛИЦЯ

- 5 - МІННЕТРАНК
- 6 - ЕКСТАЗА
- 7 - МАРЕННЯ
- 8 - ЖАТВА
- 9 - ЧАЙКА
- 10 - ПАМ'ЯТЬ
- 11 - АМАРАНТ
- 12 - ПРОБУДЖЕННЯ
- 13 - НЕЧАЙНО
- 14 - СВДОК
- 15 - КРАСА
- 16 - ПЕРЕВТІЛЕННЯ
- 17 - ДОСВІД
- 18 - САГА
- 19 - ШАРМАНКА
- 20 - БІЖДЕРЦЕ
- 21 - ЯСНОВЕЦЬ
- 22 - ПРИСУТНІСТЬ
- 23 - НЕЗДІЙСНИМА МРІЯ
- 24 - ТУГА
- 25 - ТРІЄ ЦАРІ
- 26 - ЇЗДЕЦЬ НА МИСЦІ
- 27 - ІНДОР
- 28 - РОЗТРАТНИК

- 29 - ЩАСТЯ
- 30 - ОБЛАКИ
- 31 - ЛИЦАР
- 32 - КЛЮЧ СВЯТОГО ПЕТРА
- 33 - ПОТІХА
- 34 - ХРЕСТИК
- 35 - ВІНШУВАННЯ
- 36 - ПАТРИЦІЯ КИЛИНА
- 37 - ПОДЯКА
- 38 - СТЕПОВІ КВІТИ
- 39 - ГЕРОЙ
- 40 - ПОВИННІСТЬ
- 41 - ХЛІБОВЕЦЬ
- 42 - ЗВІТ

II. ПИСУЛЬКИ ДЛЯ ДРУЗІВ

- 45 - ВІРШ
- 46 - ЕФЕМЕРИДА
- 47 - ВІРНІСТЬ
- 48 - ОСТОРОГА
- 49 - СЕРЦЕ
- 50 - ВИБІР
- 51 - БЕРДУЛЕЦЬ
- 52 - МАЙВА
- 53 - УТЕЧА
- 54 - ЛЯМПАРТ

55 - ДИВО
56 - ФАНФАРОН
57 - ПАЛОМНИК
58 - ХАНЖА
59 - ДІРЯВИЦЯ
60 - ДІДЬКО
61- КОМЕНТАР
62- БЕРДО